

FIRST LOVE

Getrouwd met je jeugdliefde: het toppunt van romantiek of een veilige beslissing? Jeugdliefdes Sarah (41) en Avi (44) over liefde, geluk en vallen en opstaan.

TEKST // LIDDIE AUSTIN

Het begin

Sarah (41): 'Ik kende hem via een vriendinnetje, dat verkering met hem had. Ik was toen bijna 16.'

Avi (44): 'Ik was 18 en had iets met Annemiek.'

S: 'Nadat het uit was gegaan met Annemiek zag ik hem een keer in De Tijn, een kroeg in Breda. Hij was daar met iemand die ik ook kende en we raakten aan de praat. Toen vonden we elkaar aardig.'

A: 'Ik vond haar meer dan aardig, maar durfde niks te zeggen.'

S: 'Na een week belde hij om te vragen of ik mee wilde naar een feestje.'

A: 'Het was nog niet gemakkelijk om achter haar nummer te komen, maar ik was heel blij dat ze ja zei. Ik ging haar met mijn vaders auto ophalen.'

S: 'Ik vond het spannend, maar ik was niet verliefd. Maar op het feestje hebben we al gezoend.'

A: 'En daarna in de auto nog veel meer. Ik geloof dat Sarah pas om zes uur naar binnen ging! Daarna was het aan. In die tijd studeerde ik vliegtuigbouwkunde in Haarlem. Mijn ouders waren net gescheiden, dus een echt thuis had ik niet meer. Ik was eenzaam.'

S: 'In de weekenden zagen we elkaar altijd. Kom maar hier, dacht ik, ik zal wel voor je zorgen.'

A: 'Doordeweeks miste ik haar heel erg. Dan schreven we elkaar brieven.'

S: 'Zeker twee per week. Na de middelbare school ging ik naar de pabo, maar ik bleef bij mijn ouders wonen.'

A: 'We hebben zes jaar een weekendrelatie gehad. Daarna gingen we samenwonen in Amsterdam.'

S: 'Ik ben dus vanuit het ouderlijk huis meteen gaan samenwonen.'

Een huwelijk en twee zoontjes verder...

S: 'Een grote gepassioneerde verliefdheid heb ik niet gevoeld voor Avi, maar er is wel iets anders wat voor mij heel waardevol is: ik voel me veilig bij hem. Dat klinkt misschien saai, maar wij zijn niet saai. Bij Avi kan ik mezelf zijn en dat is heel prettig. Hij is de enige met wie ik kan ruziemaken.'

A: 'Dat klinkt als een compliment en dat is het waarschijnlijk ook, maar ik ben daar niet altijd blij mee. Ik begrijp het wel, maar jouw woede-uitbarstingen maakten me ook onzeker.'

S: 'We hebben lang ruziegemaakt over allerlei flutdingen: bijvoorbeeld om de spaghetti die hij weer te gaar had gekookt.'

A: 'Die ruzies begonnen met de scheiding van je ouders.'

S: 'Dat gebeurde vlak nadat Mark, onze oudste, was geboren, dus het was een beetje veel. Ik was niet gelukkig, dus ging ik ruzie- ➤

maken met jou over de spaghetti of over je werktijden. Ik liep mezelf voorbij, besef ik nu.'

A: 'En ik deed gewoon wat Sarah zei. Totdat ik ineens verliefd werd op een ander. Daar schrok ik heel erg van, want dat was me nog nooit eerder overkomen en ik had geen idee wat ik ermee aan moest. Inmiddels begrijp ik wel waarom het gebeurde. Een verliefdheid fungeert als een spiegel: bij een ander zie je wat je mist in je vaste relatie. Ik miste aandacht voor mij. Sarahs aandacht ging naar de kinderen, naar haar ouders, naar haar werk – ik begreep het allemaal wel, maar ik dacht ook: waarom krijg ik steeds op mijn kop? Nadat ik de vrouw op wie ik verliefd was een paar keer in het geheim had ontmoet en de eerste spanning eraf was, wist ik zeker dat ik verder wilde met Sarah. Maar ik heb haar niet over die verliefdheid verteld. Niet omdat ik bang was dat ze me eruit zou gooien, maar ik wilde haar geen verdriet doen.'

S: 'Ik merkte wel dat hij een tijdje ver weg was. Op een gegeven moment heb ik het hem gevraagd: wat is er met jou? Is er soms een ander? Hij ontkende het in alle toonaarden. En toen vond ik puur bij toeval in de computer een brief die Avi aan die andere vrouw had geschreven, waarin hij haar vertelde dat hij niks met zijn verliefdheid wilde doen omdat hij bij mij wilde blijven. Het werd me zwart voor de ogen. Ik heb Avi gebeld op zijn werk en gezegd dat hij onmiddellijk thuis moest komen. Wat is er aan de hand? vroeg hij geschrokken. Nou, ik zie hier een brief...'

A: 'Toen zat ik al in de auto.'

S: 'Ik had geen idee dat dit speelde en dat vond ik nog het ergste: dat hij zulke heftige emoties had en die helemaal niet met mij deelde. Dat vind ik nog steeds pijnlijk. Het is een barstje in het basisveiligheidsgevoel dat ik bij Avi heb. Maar het was ook mijn eerste stap naar grotere zelfstandigheid. Ik moest leren om ook op mezelf te vertrouwen. Dat was tot dan toe nooit nodig geweest: ik had Avi immers. Als je in je leven meerdere relaties hebt, sta je ook weleens op eigen benen, maar dat was bij mij nooit gebeurd.'

Als jij het mag...

S: 'Vlak daarna kwam ik op zolder de brieven tegen die ik had gekregen van een vakantie vriendje uit Spanje dat ik op mijn 14de had. Hoe zou het met hem zijn? vroeg ik me ineens af. Ik stuurde hem een kaartje. Nee, dat was niet uit wraak voor wat Avi had gedaan, echt niet, in ieder geval niet bewust. Maar het maakte wel meteen van alles los. Deze Spanjaard en ik raakten in een heftige e-mailcorrespondentie verzeild. Een jaar later ging ik met een vriendin een weekje naar Spanje en heb ik hem voor het eerst weer ontmoet. Helemaal in de war kwam ik terug in Nederland. Ik was niet verliefd, maar ik wist ook niet hoe ik verder moest. Zonder Avi kan ik niet leven, dacht ik, maar waarom doet me dit zo veel?'

A: 'Dat dramatische van Sarah vind ik leuk.'

S: 'Ik heb het meteen aan Avi verteld, al hoefde dat niet eens: hij zag het aan me. Daarna zocht hij weer contact met de vrouw op wie hij verliefd was geworden...'

A: 'Voor een vriendschappelijk bezoek, ja. Ik dacht: als jij het mag, mag ik het ook. Dat vond Sarah vervelend, maar ik had er toen behoefte aan. Dat soort afwegingen moet je kunnen maken, had ik inmiddels geleerd.'

S: 'Het was een zware tijd. De therapeute, waar we inmiddels naartoe gingen, zei: jullie willen allebei vrij zijn, maar ook gebonden. Avi zei dat ik terug moest naar Spanje, om uit te zoeken wat er precies speelde tussen mij en die man. Uiteindelijk heb ik dat toen niet gedaan. Ik durfde niet, omdat ik de consequenties ervan niet kon overzien. We bleven met elkaar mailen, maar meer vriendschappelijk.'

A: 'Nou, vriendschappelijk... Vorig jaar kwam ik die correspondentie tegen en die loog er niet om.'

S: 'Avi wil nu weleens met die vriendin gaan eten. Dat vind ik niet leuk. Hoeveel vrijheid gun je elkaar, hoeveel vrijheid durf je te nemen – daarmee zijn we nu aan het worstelen.'

A: 'Wat wil ik? Ik kan wel van dingen dromen, maar tussen droom en daad staat van alles in de weg. Je hebt zó veel verlangens die je niet onmiddellijk hoeft uit te leven. Daarin moet je realistisch zijn.'

S: 'Natuurlijk, maar als jij graag met die vriendin wilt gaan eten, moet je

dat gewoon doen, ook al vind ik dat niet leuk. We moeten elkaar vertrouwen, maar dat is soms moeilijk omdat dat vertrouwen geschaad is. We zijn allebei ook zo bleu op dit gebied. Toen ik die eerste keer naar Spanje ging om dat vriendje terug te zien, riepen mijn vriendinnen in koor: waar begin je aan? Omdat ik nauwelijks ervaring heb op datinggebied zag ik het gevaar niet zo. En ik heb die vriendin van Avi een keer gebeld omdat ik wilde weten wat voor vlees ik in de kuip had. Avi ziet het niet, maar geloof me: die vrouw is op hem uit.'

A: 'Welnee.'

S: 'Kan ik rustig thuis zitten terwijl hij gezellig met haar in een restaurant zit? Nu nog niet, maar dat stadium zou ik wel willen bereiken. Als je zo jong bij elkaar komt als wij, sla je fasen over. De meeste twintigers hebben verschillende relaties en zoeken daarin uit hoe het zit met afhankelijkheid en weet ik al wat. Wij moeten dat met een en dezelfde partner uitvinden.'

A: 'En omdat je min of meer samen bent opgegroeid, bestaat de neiging te veel rekening met elkaar te houden. Je weet zo goed wat de ander vindt en waar dat vandaan komt.'

S: 'Ik durfde toen ik zo in de war was ook niet naar Spanje omdat ik Avi geen verdriet wilde doen. Het verlangen was er wel, maar ik wilde nog liever Avi geen verdriet doen. Afgelopen lente heb ik die Spaanse vriend wel weer gezien. Hij heeft inmiddels een

vriendin, maar het was toch weer bijzonder om bij elkaar te zijn. Maar ik weet dat ik dit leven met Avi wil leven. Wij kunnen goed samen.'

Saai? Soms niet saai genoeg!

S: 'We zijn inmiddels 25 jaar bij elkaar. Dat lijkt misschien statisch, maar wat ons bindt is juist dat we vanuit onze veilige basis openstaan voor verandering. Ik maak mijn keuzen op mijn gevoel, Avi meer rationeel.'

A: 'Ik hou veel van Sarah. En ik weet: bij een ander zou ik ook shit tegenkomen. Misschien niet dezelfde, maar toch. Je zult in je leven bepaalde dingen moeten uitzoeken als je met iemand anders samenleeft. Sommige mensen doen dat met verschillende partners, wij doen het met elkaar.'

S: 'Avi is de eerste en de laatste met wie ik naar bed ben geweest.'

A: 'Sarah is voor mij ook de enige.'

S: 'Maar wat is vreemdgaan? Séksueel zijn we elkaar trouw.'

A: 'Dat hebben we nooit zo afgesproken, maar onuitgesproken is dat wel iets wat er voor ons bij hoort.'

S: 'Onuitgesproken? Ook uitgesproken hoor. Jij zei: je mag alles met die man in Spanje, maar als je met hem naar bed gaat, ben ik weg.'

A: 'En jij denkt andersom: jij zegt dat je het veel erger zou vinden als ik intieme gesprekken zou hebben met die vriendin dan als ik met haar naar bed zou gaan.'

S: 'Bij ons is het gegaan zoals het is gegaan, maar ik gun het mijn zoons dat ze meerdere vriendinnetjes hebben voordat ze zich set-telen. Het is goed om verschillen te ervaren.'

A: 'Dat heb ik minder. Ik ben blij dat ik Sarah zo vroeg ben tegengekomen. Maar zeg eens: zou jij het anders hebben gedaan als je wist wat je nu weet?'

S: 'Nee. We hadden het leuk, er was nooit een reden om het uit te maken. Maar ik vraag me nu weleens af wat ik heb gemist.'

A: 'Ik ook.'

S: 'En ik had ook best meer seksuele partners gehad willen hebben dan alleen jou. Wij hebben geen vergelijkingsmateriaal. Dat merk je vooral in crisistijd, anders niet. Ik zie onze relatie als een grote levensles. In alle relaties kom je jezelf op een gegeven moment tegen.'

A: 'Hoe sta je zelf in het leven? Daar gaat het om. Wij waren zo met elkaar vergroeid dat we dat moesten ontdekken. Getrouwd met je jeugdliefde klinkt saai, maar dat is het niet. Het is bij ons eerder dat je op sommige momenten wat meer saaiheid zou willen.'

De namen van de betrokkenen zijn om privacyredenen gefingeerd.

'HIJ IS DE EERSTE EN DE LAATSTE MET WIE IK NAAR BED BEN GEWEEST'

DE DESKUNDIGE OVER JEUGDLIEFDE

Relatietherapeut Vera Steenhart heeft zowel in haar praktijk in Amsterdam als in die in Spanje regelmatig te maken met stellen die net als Avi en Sarah elkaars eerste liefde zijn. 'Voor mij is hun verhaal heel herkenbaar. Ze hebben samen veel meegemaakt, maar ze hebben zo'n sterke basis dat ze dat wel overleven en er waarschijnlijk beter uitkomen.' Stellen die al zo lang bij elkaar zijn, roemen vaak hun stevige basis, is Steenharts ervaring. 'Ze kennen elkaars ouderlijk huis, elkaars geschiedenis en dat bindt enorm. Doordat ze min of meer samen zijn opgegroeid, is het afstemmen van normen en waarden met elkaar tamelijk probleemloos verlopen. Ze hebben samen belangrijke beslissingen genomen over hun vorm van samenleven, hoe ze het regelen met kinderen en met de carrières. En door hun lange gezamenlijke geschiedenis is hun geloof in de liefde niet beschadigd geraakt. Ze hebben, in tegenstelling tot stellen die verschillende partners hebben gehad, het vertrouwen dat ze er samen altijd wel uitkomen.' Samenleven met je jeugdliefde kent echter ook wel wat valkuilen. Steenhart: 'Als je elkaars eerste liefde bent, loop je het risico dat je blijft vasthouden aan bepaalde beelden die je van de ander hebt. Als zij op haar 20ste heel onzeker was, wil dat niet per se zeggen dat ze dat op haar 40ste nog steeds is.' Harmonie staat vaak centraal bij stellen die lang bij elkaar zijn. 'Van elkaar durven verschillen is altijd moeilijk, zeker in dit soort relaties. Er wordt veel met de mantel der liefde bedekt, totdat een van de twee ineens wakker schrikt, in dit geval Avi. Als je vaker een nieuwe relatie begint en een nieuw stel moet gaan vormen, vraag je je bewuster af wat jij wilt in een relatie en wat je verwacht van de ander. Dat proces verloopt bij een stel dat lang bij elkaar is minder vanzelfsprekend. In dat geval zul je regelmatig bij elkaar moeten afstemmen of je je allebei goed voelt bij hoe het nu gaat.'

Je blijft je als mens ontwikkelen en dan kan het zijn dat er verschillen ontstaan tussen de partners die er in het begin van de relatie niet waren. 'Maar dat is niet per definitie erg,' vindt Vera Steenhart. 'Als je elkaar de ruimte geeft om verschillend te zijn, kom je meer toe aan de breedte van het leven, in plaats van alleen aan de diepte – want daarmee zit het bij stellen die elkaars eerste liefde zijn meestal wel goed. Als je jezelf kunt ontwikkelen, word je meestal gelukkiger, en dus alleen maar aantrekkelijker voor elkaar als partner.'

Relatietherapeut Vera Steenhart: www.hartzaken.nl

// www.hartzaken.es